

SỞ Y TẾ KHÁNH HÒA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA KHU VỰC NINH HÒA

TÁC DỤNG KHÔNG MONG MUỐN CỦA THUỐC MÊ
NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT

(Kèm theo Quyết định số 192 /QĐ-BVNH ngày 11 tháng 7 năm 2024)

1. Thuốc mê là gì?

Thuốc mê là những chất khi được đưa vào cơ thể có khả năng ức chế thần kinh trung ương một cách tạm thời.

Thuốc mê thường có các tác dụng:

- + Làm mất ý thức: người bệnh sẽ trong tình trạng mê
- + Làm giảm hay mất cảm giác đau đớn
- + Làm giảm trương lực cơ, làm mềm cơ

Tùy thuộc vào liều dùng và mục đích, các thuốc mê có thể dùng để gây mê mức độ nhẹ (an thần mức độ nhẹ đến sâu) hoặc mức độ sâu (gây mê toàn thân)

Thuốc gây mê được phân thành hai loại, dựa theo phương thức đưa thuốc gây mê vào cơ thể:

- + Thuốc gây mê đường hô hấp
- + Thuốc gây mê đường tĩnh mạch

2. Tác dụng phụ của thuốc gây mê

Thuốc mê có thể gây ra những tác dụng phụ không mong muốn cho người bệnh:

2.1. Tác dụng phụ thường gặp:

+ *Buồn nôn và ói mửa*: tình trạng này rất phổ biến có thể xảy ra trong vài giờ hoặc vài ngày đầu sau phẫu thuật và có thể gây ra bởi một số yếu tố, chẳng hạn như thuốc, chuyển động của cơ thể và loại phẫu thuật.

+ *Đau họng*: ống nội khí quản được đặt trong cổ họng giúp đường hô hấp vẫn hoạt động an toàn dù người bệnh bất tỉnh nhưng có thể khiến đau họng khi kết thúc ca mổ.

+ *Lú lẫn*: xảy ra chủ yếu ở người lớn tuổi nhưng có thể kéo dài trong khoảng một tuần. Người bệnh cảm thấy mất phương hướng và gặp khó khăn trong việc ghi nhớ hoặc tập trung.

+ *Đau nhức cơ bắp*: các loại thuốc dùng để thư giãn cơ bắp trước khi đặt ống thở có thể gây ra tình trạng cơ bắp đau nhức.

+ *Ngứa ngứa*: tác dụng phụ phổ biến của một loại thuốc giảm đau có tính chất gây nghiện đôi khi được sử dụng cùng với thuốc mê.

+ *Ốn lạnh và rùng mình (hạ thân nhiệt)*: hiện tượng này xảy ra ở gần một nửa số bệnh nhân khi tỉnh lại sau phẫu thuật và có thể liên quan đến nhiệt độ cơ thể.

2.2. Tác dụng phụ hiếm gặp:

+ *Mê sáng sau phẫu thuật (hoặc rối loạn chức năng nhận thức)*: tình trạng này có thể dẫn đến các vấn đề về trí nhớ và học tập dài hạn ở một số bệnh nhân. Chúng phổ biến

hơn ở người lớn tuổi vì bộ não lão hóa khó phục hồi sau khi gây mê. Ngoài người già, những người mắc các bệnh như bệnh tim (đặc biệt suy tim sung huyết), bệnh Parkinson hoặc bệnh Alzheimer hoặc người từng bị đột quỵ trước đó cũng có nhiều nguy cơ hơn. Vì vậy, nếu người bệnh từng hoặc đang mắc các bệnh này nên thảo luận với bác sĩ để giảm nguy cơ tác dụng phụ.

+ *Tăng thân nhiệt ác tính*: đây là phản ứng nghiêm trọng, có khả năng gây tử vong. Chúng có thể xảy ra trong quá trình phẫu thuật, làm cho cơ thể người bệnh tăng nhiệt độ nhanh chóng và gây co cơ. Cần thảo luận với bác sĩ nếu người bệnh từng say nắng hoặc tăng thân nhiệt ác tính trong một cuộc phẫu thuật từ trước.

+ *Các vấn đề về hô hấp trong và sau phẫu thuật*: gây mê có thể nguy hiểm hơn với bệnh nhân mắc chứng ngưng thở khi ngủ (do tắc nghẽn). Ở những bệnh nhân mắc bệnh này, gây mê có thể khiến cổ họng đóng lại trong khi phẫu thuật và khiến việc lấy lại ý thức và hít thở trở nên khó khăn hơn sau phẫu thuật.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bệnh viện Tâm Anh , “9 tác dụng phụ của thuốc gây mê và biện pháp giảm thiểu”:
<https://tamanhhospital.vn/tac-dung-phu-cua-thuoc-gay-me/>
2. Vinmec, “Tác dụng không mong muốn của thuốc mê: Những điều cần biết”
<https://www.vinmec.com/vi/tin-tuc/thong-tin-suc-khoe/suc-khoe-tong-quat/tac-dung-khong-mong-muon-cua-thuoc-me-nhung-dieu-can-biet/>